

Секція: Роль іноземної мови для фахівців сфери економіки

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Власенко Л.В.

*ст. викладач кафедри ділової іноземної мови та
міжнародної комунікації
Національного університету
харчових технологій*

Сучасний стан міжнародних зв'язків України у різних сферах життєдіяльності, нові політичні, соціально-економічні та культурні реалії потребують суттєвих змін у сфері освіти як важливого державного інституту, у тому числі й у галузі навчання іноземних мов. Сьогодні статус іноземної мови стрімко зростає. Вивчення іноземних мов стає вимогою часу. Держава потребує висококваліфікованих фахівців із знанням іноземних мов, професіоналів готових до гідної участі у міжнародному співробітництві і формуванні нового ставлення до України в Європі та світі. Іноземна мова все більше набуває ролі засобу міжкультурного спілкування, що зумовлює необхідність удосконалювати методи навчання іноземної мови, зокрема англійської.

Сьогодні Україна впевнено бере курс на інтеграцію в європейське політичне, освітнє, наукове, культурне, та особливо економічне співтовариство, тому гостро постає питання підвищення якості підготовки з іноземної мови майбутніх фахівців економічної галузі. Майбутній працівник повинен вміти користуватися всесвітньою мережею Internet, закордонними науковими виданнями, розширювати знання про тенденції розвитку науки в світі. Саме знання іноземної мови допомагає зробити цей процес плідним, своєчасним, формує фахівця, конкурентоспроможного на світовому ринку праці.

Ділова англійська мова розглядається як мова професійної спрямованості, яка передбачає певний мовний корпус та певні види комунікацій в діловому контексті. Ділова англійська мова використовується в бізнесовому оточенні, її

концепція формується та набуває ваги з поглибленням ділової інтеграції. Таким чином, викладання англійської мови включає не тільки надання мовних знань, умінь та навичок, але і формування свідомості природи комунікацій в бізнесі, оволодіння методами їх реалізації, кроскультурної свідомості, а також узагальнення на прагматичному рівні знань і навичок, отриманих студентами при вивченні спеціальних, соціальних і гуманітарних дисциплін.

У процесі навчання ділової іноземної мови ставиться мета оволодіння мовленнєвою компетенцією у сфері ділового спілкування, що передбачає розвиток спеціальних знань у студентів, ознайомлення їх із основними положеннями бізнес-сфери, з вимогами до ведення ділових переговорів, оформлення ділової кореспонденції тощо. Одним із аспектів вивчення ділової іноземної мови є оволодіння студентами офіційно-діловим стилем писемного професійного спілкування іноземною мовою. При цьому позитивний результат вивчення вимагає безпосереднього і систематичного керівництва їхньою навчальною діяльністю, яке і реалізується у процесі викладання. Воно, звичайно, потребує ретельного планування діяльності викладача, що виражається у визначенні освітнього змісту і відповідних йому пізнавальних завдань і вправ.

В процесі ділових контактів має місце професійне міжкультурне спілкування. В процесі міжкультурного професійного спілкування здійснюється обмін інформацією, встановлюються контакти. Міжкультурна професійна комунікація є процесом безпосередньої професійної взаємодії ділових культур, яка здійснюється в рамках не співпадаючих національних стереотипів мислення і поведінки. Співвідносити мовні засоби з нормами мовної поведінки неможливо без знань про реалії країни мови, що вивчається. Щоб досягти розуміння в міжкультурному спілкуванні, фахівець повинен володіти знанням не тільки професійної картини світу, але й уміти встановлювати контакт, орієнтуватися на національно специфічні риси свого партнера, співпереживати і розуміти співбесідника як представника певної соціальної групи. Таким чином, в процесі міжкультурного спілкування фахівця

виникає проблема розуміння, яка може розглядатися як на лінгвістичному, так і на соціокультурному рівні в контексті сприйняття партнера по комунікації.

Навчання міжкультурній компетенції має за мету підвищити здатність студентів ефективно вирішувати міжнародні ділові завдання. Тому що професіонал, успішний в знайомому йому середовищі, необов'язково буде мати успішну діяльність в новому середовищі з відмінною культурою.

Таким чином, якщо обов'язки фахівця економіки будуть пов'язані з зовнішньоекономічною діяльністю або йому доведеться спілкуватися з іноземними постачальниками, то він повинен мати хорошу розмовну та письмову англійську. Якщо ж він вестиме листування англійською мовою або працювати в міжнародних програмах, то досить впевненого базового рівня. Ну а коли кандидат претендує на вакансію головного бухгалтера в міжнародній компанії, йому необхідний рівень. Також багато фірм практикують стажування співробітників у своїх зарубіжних представництвах. І спілкуватися з англомовними колегами доведеться не тільки на побутові теми.

Література:

1. Бахов І. С. Міжкультурний аспект формування професійної компетентності майбутніх перекладачів / І. С. Бахов // Преподавание языков в высших учебных заведениях образования на современном этапе. Межпредметные связи. Научные исследования. Опыт. Поиски: сборник научных статей. – Выпуск 16. – Харьков, 2009. – С. 18–26.

2. Коротка Л. М. Міжкультурний підхід формування англомовної лексичної компетенції в майбутніх економістів у середніх спеціальних навчальних закладах [Електронний ресурс] / Л. М. Коротка. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/stgerm/2009_1/Korotko.pdf.

3. Федорова І. А. Методичні рекомендації щодо навчання ділового англійського монологічного мовлення / І. А. Федорова // Преподавание языков в высших учебных заведениях образования на современном этапе. Межпредметные связи. Научные исследования. Опыт. Поиски: сборник научных статей. – Выпуск 15. – Харьков, 2009. – С. 141–149.